Stadsgesprek: Inclusief onderwijs, thuiszitters, ondersteuning & maatwerk

Deelnemers

- Digibende en ervaringsdeskundige
- Ervaringsdeskundige
- Hoi foundation
- Hoi Foundation
- OCO Amsterdam
- Ouders&Onderwijs
- Clientenbelang waaronder Jeugdplatform en het leerlingensteunpunt
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs
- Anne de Jong, raadslid PRO Amsterdam
- Omar Ameziane, raadslid PRO Amsterdam

Gespreksleider: Bertine Muller
Verslag: Julia Robeer

Welkom en opening

Bertine Muller heet iedereen welkom en licht het programma toe. Het thema is inclusief onderwijs, thuiszitters, ondersteuning en maatwerk. Er wordt gestart met een voorstelronde waarin de ervaringen met het thema worden benoemd. Raadsleden Omar Ameziane en Anne de Jong doen een welkomstwoord en lichten toe dat deze bijeenkomst als doel heeft om ideeën voor handelingsperspectief op te halen voor het vraagstuk. Iedereen ziet dat het huidige systeem niet voldoende werkt en zoekt naar manieren om het te verbeteren. Deze ideeën dienen als inspiratie en input voor het coalitieakkoord.

Het programma bestaat uit het in duo's en grotere groepen beantwoorden van een drietal vragen en opdrachten. Deze worden plenair gedeeld en leiden tot aanbevelingen.

- Vraag 1: Welke knelpunten ervaren kinderen en jongeren in het onderwijs?
- Vraag 2: Hoe zouden we kinderen en jongeren zo slecht mogelijk kunnen helpen in het onderwijs?
- Formuleer oplossingen voor de noties van hoe kinderen jongeren zo slecht mogelijk geholpen worden

Welke knelpunten ervaren kinderen en jongeren in het onderwijs?

- Kennis en begrip voor de situatie
- Niet iedereen past in het schoolsysteem
- Vaak tonen kinderen al eerder kenmerken van mogelijke uitval op een later moment. Signaleer eerder en onderneem actie
- Door faalervaringen (bijvoorbeeld bij dyslexie) hebben kinderen en jongeren geen vertrouwen meer in zichzelf en de wereld wat leidt tot weerstand bij ouders en kinderen
- We leren slecht van de evaluaties de we uitvoeren zoals rond leesresultaten
- Het leren leren is niet op orde
- Er is een prestatiefocus aangebracht waardoor we de kern missen
- Binnen het systeem loont het onvoldoende voor scholen om zich hard te maken om extra ondersteuning te bieden (oa vanwege concurrentie)

- Scholen nemen te weinig regie of voelen dat ze te weinig kunnen
- De oplossing voor de ene groep geldt niet voor de ander (denk aan lichamelijke beperking, adhd of een thuissituatie)
- Er is sprake van een te grote scheiding tussen jeugdhulp en onderwijs door aparte bekostiging en aparte trajecten
- Prestatiedruk

Hoe zouden we jongeren zo slecht mogelijk kunnen helpen in het onderwijs?

- Niet luisteren naar de leerling
- Niet luisteren naar ouders
- Schoolverzuim strafbaar maken
- Inclusie uitleggen als: je moet nu in dit systeem anders doe je niet mee
- Focus op alleen vakinhoud
- Kinderen zien als één geheel en niet als individu
- Geen ruimte bieden voor maatwerk, binnen en buiten schoolmuren
- Straf geven als iets niet goed gaat
- Van 8.30-15.30 uur op je plek zitten en luisteren
- Individueel gericht onderwijs
- Je moet in alle vakken heel goed zijn
- Terugsturen naar school zonder het kind te ondersteunen om op eigen benen te staan
- Vast programma
- Verplichte bijles bij onvoldoendes
- Niet meenemen in eigen proces
- Met 30 in een klas
- 1 docent in een klas
- Niet vragen wat een leerling nodig heeft
- Om 8.30 beginnen
- Focus op alleen resultaat
- Wantrouwen
- We doen allemaal precies hetzelfde in de klas en voor iedere leerling

Aanbevelingen

- Werk toe naar een schoolsysteem waarbij bij kinderen en jongeren een inclusieve manier van intelligentie kunnen ontwikkelen
  Acties:
  - Kijk bij leerlingen naar innovatief vermogen, probleemoplossend vermogen, sociale skills en samenwerkingsgerichtheid in plaats van cijfers. En dus niet alleen naar resultaat
- Zorg voor extra expertise en persoonlijke ondersteuning in de klas én kleinere klassen.
  Acties:
  - Middelen en personeel jeugdhulp inzetten op school (gebeurt al deels)
  - Zet subsidies in op het stimuleren van inclusie
  - Houd subsidies af als scholen niet meedoen aan bepaalde opgaven
  - Zorg dat er altijd iemand op school bereikbaar is voor leerlingen en ouders die gekoppeld is aan het ondersteuningsteam. Deze medewerker kan ook op huisbezoek en de klas in wanneer nodig.

- Vraag de leerling wat hij/zij nodig heeft.
  Acties:
    - Bied ondersteuning aan leerkrachten door het ontwikkelen van coaching skills om door te kunnen vragen. Leraar moet wel ook een vervolgactie kunnen koppelen aan het antwoord van de leerling
- Zorg voor inclusie door leerlingen in ontwikkeling te laten blijven, mét duidelijk perspectief, ook als dat tijdelijk buiten de schoolmuren is.
  Acties:
    - Formuleer gezamenlijke doelen vanuit perspectief leerling in samenwerking met school
    - Bied ruimte voor maatwerk, durf mee te bewegen met de behoefte van de leerling
    - Luister naar wat het kind/jongere nodig heeft
    - Toon begrip
    - Ondersteun leerlingen voor wie school even geen optie is doordat er bijvoorbeeld na vele pogingen geen vertrouwen meer is.
- Zet in op inclusieve toegankelijke schoolgebouwen.
  Acties:
    - Stel vast wat de indicatoren zijn voor inclusieve en toegankelijke scholen
    - Maak een scan
    - Doe dit mét de leerlingen zelf

Sfeerimpressie

Er wordt een grote gedeelde urgentie gevoeld bij alle deelnemers. Er wordt constructief samengewerkt en ervaringen gedeeld om tot bovenstaande aanbevelingen te komen. Deze worden door iedereen onderschreven. Er hangt een positieve sfeer en energie om met dit vraagstuk verder te gaan.

Algemene noties

- Doelgroep van leerlingen die uitvallen is breed: er is niet één oplossing
- 'Geef ruimte aan de leerling en luister naar wat hij/zij nodig heeft' komt veelvuldig terug.
- Er wordt gesproken over voorzieningen die leerlingen die uitvallen tijdelijk ondersteunen. Je zou willen dat scholen leren van deze initiatieven en de lessen toepassen. Tot die tijd zijn deze voorzieningen van grote meerwaarde. Ook wordt benoemd dat voor sommige leerlingen school even geen oplossing is en iets anders nodig is. Tip: Proefschrift Schools that care: nav School2Care Nieuw-West: onderzoek naar wat scholen nodig hebben om voorzieningen als School2Care niet nodig te hebben